

't Spycckertje

Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw

Karrenmuseum Essen vzw

Secretariaat: HEEMHUIS, Moerkantsebaan 48, 2910 Essen

Tel. 03/667.73.90 - Fax 03/677.11.42 - e-mail: heemhuis@skynet.be

Versijnt driemaandelijks
Afgiftekantoor 2910 Essen 1

2ste trimester 2007
22ste jaargang n° 2

Eén boek, 539 abonnees, duizenden lezers	3
Opendeur in het Gerard Meeusen museum	4
Genealogie	5
Jaarverslag 2006	6
Programma Karrenmuseum 2007	8
Vrijwilligers zijn onmisbaar	9
Erfgoeddag 22 april	10
Fototentoonstelling:: Vervoer in Essen	10
VVV nieuws	11
Oproep 1 - 2	11

De Spycker 2007

Rond Pasen verschijnt De Spycker 2007.
Het jaarboek (ook als los nummer) is te koop in het Heemhuis.
De prijs: 15 euro, zonder verzendingskosten.
U kan het boek ook telefonisch of per email bestellen.
Tel: 03/667-73-90
email: heemhuis@skynet.be

Eén boek, 539 abonnees, duizenden lezers

Het tweede Spyckertje van het jaar is er één dat de start van ons 'seizoen' aankondigt.

Ons werkjaar start op Tweede Paasdag in het

Gerard Meeusen museum. Dat is traditie.

Terwijl de massa zich vergaapt aan de marktkraampjes, gaan op de zolder van het gemeentehuis de museumdeuren open. Iedereen is die dag van harte welkom.

Waar we in het begin van het werkjaar ook mee uitpakken is onze Spycker. U krijgt het boek wellicht samen met dit Spyckertje in handen, net zoals de 538 andere leden. Omdat we ook losse nummers verkopen, drukken we jaarlijks meer dan 600 boeken. Als we er van uit gaan dat elk boek gretig wordt doorgegeven, kunnen we gerust trots verkondigen dat onze Spycker jaarlijks duizenden lezers bereikt. Er zijn er die beter doen, maar niet veel.

Naast de opening van het museum en de uitgave van De Spycker ook even uw aandacht voor een derde activiteit. De werkgroep genealogie bestaat 20 jaar. Daarom organiseert de werkgroep in de rietendak-schuur een Fran(c)kendag voor al wie interesse heeft in de geschiedenis rond deze naam.

Aan alle vrijwilligers bij de verschillende initiatieven: succes en bedankt!

Jan Suykerbuyk

*Voorzitter Koninklijke Heemkundige
Kring Essen z.v.w.*

Opendeur in het Gerard Meusen museum

**Tweede paasdag. 9 april 2007
van 11 uur tot 17 uur
op de zolder van het gemeentehuis - Essen**

Levend museum met figuranten in oude klederdracht.
Proef de rijstpap uit grootmoeders keuken!
Winkeltje van Celestientje en schooltje opengesteld.
In de kapel, gemaakt van brokstukken van de vroegere kerk aan de grens, wordt het harmonium bespeeld.

Tentoonstelling in de gangen van het gemeentehuis.

Heemkundige boekenbeurs en tentoonstelling beeldhouwers in de raadszaal.

Breng zeker een bezoek.

Het is de moeite waard !!!

Beste,

De werkgroep genealogie van de Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw bestaat 20 jaar en heeft dus wat te vieren. In het weekend van 14 en 15 april vindt in de rietendak-schuur naast de Kiekenhoeve aan de Moerkantsebaan 48 in Essen een Franckendag plaats. Dan toont de werkgroep de stamboom van de familie Francken, alsook bidprentjes, foto's, huwelijksdispensaties en curiosa van deze familie.

De openingstijden zijn als volgt:

op zaterdag 14 april van 13 uur tot 17 uur,

op zondag 15 april van 11 uur tot 16 uur.

Na de tentoonstelling zal de genealogie van de familie Francken worden gepubliceerd op cd-rom en in PDF-formaat.

Eventuele bestellingen worden ingewacht op de tentoonstelling. Opdat de uitgave zo volledig mogelijk en actueel zou zijn, zal een infoformulier voor eventuele aanvullingen ter beschikking worden gesteld.

Met vriendelijke groet,

Guido Buermans,
Afgevaardigde werkgroep genealogie

Jan Suykerbuyk
Voorzitter

Donderdag 24 mei,
om 20 uur in het Mariaheem - Rouwmoer - Essen,

bespreking familie Bussers

Jaarverslag 2006

Beste vrienden van de heemkundige kring.

Bij het bladeren in de 'Terugblik' 2006, bij het doorlezen van de 'Spyckertjes' en vooral door het dicht betrokken zijn bij de activiteiten van de hele periode, door al die feiten moet ik vaststellen dat het voorbije werkjaar van onze Kring op de eerste plaats een Alfons Tirelire jaar is geworden.

Mede dankzij de inzet van velen is hij even bij ons teruggeweest. De doorzetter, de wroeter, de pleiter, de verteller, de schrijver. Ja, de meester in al deze eigenschappen was bij ons op tweede paasdag in zijn museum, bij de opzet en het voorbijtrekken van de prachtige stoet 35 jaar Karrenmuseum, op zijn tentoonstelling in de Rietendakschuur en tussen ons om te genieten van de mooie afsluiting op Kraaiendonk, de herdenkingsdag in samenwerking met het Davidsfonds afdeling Essen-Wildert.

Het was meer dan goed hem deze eer te bewijzen, hij verdiende het ten volle. Ik twijfel geen ogenblik aan zijn appreciatie, aan zijn voldoening omtrent dit jaar, ondanks de boze uren die hij in het prille begin bij ons thuis

heeft doorgebracht. Deze uren, in het verre verleden, hadden nood aan een geduldig luisterend oor en kwam pas op niveau bij koffie en cognac. Het daverde dikwijls in onze huiskamer: zijn zorgen over het ontstaan van het Karrenmuseum, zijn twijfels betreffende het gidsen in het Gerard Meusen museum, het permanent platlopen van diverse instanties in het gemeentehuis en tot overmaat van ramp de voortdurende geldnood, dat deed de deur toe!

De voorzitter nam alles met een korrel zout, hij kende de meester als heemkundige door en door. Het nimmer aflatend vuur en de passie hoorden er bij.

Toch vergeet ik nooit het moment waarop Jef, letterlijk, tussen de soep en de patatten naar boven snelde om de waterpas en het schietlood, in volle vaart naar de Kiekenhoeve reed, want de meester was in de verte helemaal alleen en zonder enige voorbereiding bezig de eerste pilaren van de voorste loods te metselen. Het voorkwam een ramp: taps toelopende licht sche-

ve zuilen dragen géén dak! In weerwil van enkele meningsverschillen waren zij, al bij al, een loyaal koppel en dat is zo gebleven!

Een tweede markante gebeurtenis is de erkenning van het Karrenmuseum als zelfstandig museum, als zelfstandige v.z.w.

Jan Hectors, voorzitter, heeft die beslissing van de Vlaamse Gemeenschap uitvoerig in het voorgaande 'Spyckertje' beschreven. Ik kan daar geen woord aan toevoegen, er is hard en degelijk aan gewerkt, doch het toerental zal nog verhogen. Maar u weet net zo goed als ik dat 'rust roest en arbeid adelt'. Met het licht op groen wordt de uitdaging alleen maar groter!

Er zijn nog zoveel punten de moeite waard te vermelden:

Pater Vercammen is in 2006 op pensioen gegaan als hoofdredacteur van 'Spycker' en 'Spyckertje'. G. Van den Broek is zijn opvolger en zal net als de pater proberen het team schrijvers in toom te houden. Bij de eerste uitgaven van het jaarboek heeft de redacteur nog stevig gedokterd met kinderziektes. Waar is de tijd dat men op zaterdagmiddag, ver weg, de boeken ging ophalen om ze op paasmaandag aan de leden te kunnen presenteren! Met de gedachte: 'De klant is koning' heeft de pater, steeds streng maar rechtvaardig, de 'Spycker' tot ver in Vlaanderen en in Nederland een naam gegeven. Nog-

maals voor dit, tussen haakjes, monnikenwerk. En Guy, lig er niet van wakker, de deadline is voor jou dagelijks gegeven. Conclusie: de juiste man op de juiste plaats!

We blijven nog even bij de boeken: 'Spycker' 2007 is op komst, auteurs en hun bijdragen vonden we in het 'Spyckertje' vermeld. Opvallend is dat de clerus, kerk en klooster goed vertegenwoordigd zijn, broederlijk naast cinema en slagerij. Omdat de 'Spycker' geschiedenis brengt die soms tragisch is, soms verbazing wekt en een enkele keer hilarisch overkomt, zal iedereen zijn gading vinden. Ik wens u alvast veel leesplezier!

Op de valreep bereikte ons de vraag de bibliotheek in het Heemhuis een naam te geven. Het is geen toeval dat spontaan voor de titel Flor Backx, met enige variatie, werd gekozen. Ter plaatse werden een bibliotheek én een archief door hem opgestart en zijn met groot geduld ook uitgegroeid. Met veel zorg was hij er jaren mee bezig, eerst thuis, dan in het gemeentehuis, later in het Heemhuis. Tijdens de laatste vergadering werd het voorstel unaniem geprezen en aanvaard, in de toekomst wordt er werk van gemaakt!

Dat was het!!!
Tot volgende keer.

Elly de Bruijn

Moerkantsebaan 48 - 2910 Essen

Tel.: 03.667.73.90 - Fax: 03.667.11.42

karrenmuseum@skynet.be - www.karrenmuseum.be

Programma 2007

1 april	Opening seizoen
14 en 15 april	Tentoonstelling Genealogie org. Kon. Heemkundige Kring
22 april	Erfgoeddag: "Niet te schatten (waarde(n))"
22 april tot eind mei	Fototentoonstelling: "Vervoer in Essen"
8 juli	ZoZo: Dansdag
15 juli	ZoZo: Smedersdag
21 - 23 juli	Bloemenshow org.: Magellanica
21 - 29 juli	Essense Kunstvriendenkring
29 juli	ZoZo: Toneeldag
5 augustus	ZoZo: Vlechtdag
12 augustus	ZoZo: Volkssportdag
19 augustus	ZoZo: Kardag
19 augustus tot eind sept.	Tentoonstelling "Het ontstaan van het vervoer"
25 en 26 augustus	Power Horse Competition org.: Power Horse Comp.
26 augustus	Ambachtendag
9 september	Open Monumentendag: "Wonen"
december	Kerststal
23 december	Levende Kerststal

Met steun van de
gemeente Essen

Met steun van de
Vlaamse overheid

Vrijwilligers zijn onmisbaar

Sommige vrijwilligers helpen in het Karrenmuseum één keer per jaar, sommige zijn bijna dagelijks op het terrein aanwezig. Bij deze laatste horen Louis en Maria Verrycken-Antonissen. Het zijn misschien wel DE steunpilaren van ons museum, zowel in het verleden als nu. Hoelang draaien ze al mee? Niemand kan zich de tijd herinneren dat ze er niet waren, lang dus, heel lang. Het zijn zo min of meer onze oudste en zeer waardevolle vrijwilligers.

Louis is de techniker en rechterhand van André, onze arbeider, en Maria daar is een heel boek voor nodig om te beschrijven wat die allemaal doet. Ooit in een ver verleden was ze kleuterleidster op Wildert. Enkele van onze andere vrijwilligers hebben zeker nog bij haar op schoot gezeten. Ook nu ziet men haar nog regelmatig zeulen met haar kleinkinderen.

Heemkunde werd haar met de paplepel ingegeven o.a. door haar oom Alfons Tireliren, stichter van het Karrenmuseum. Ze zag het museum

jaar na jaar groeien en ze is nog steeds, zoals ze wel eens lachend genoemd wordt, onze "moeder overste". Met recht en reden mag ze dat als een eretitel beschouwen. Ze leidt, corrigeert en kijkt toe. Voortdurend loopt ze met nieuwe plannen, voor tentoonstellingen, recepties, en voor haar dierbare "Gerard Meeusen museum" waar

van ze sinds het overlijden van Lode Jordans conservator is. Daarnaast doet ze de schoonmaak, toezicht, verzamelt en herstelt oude kleding, en nog zoveel andere

dere dingen. Teveel om op te noemen.

Louis is thuis in alles wat met elektriciteit en materialen te maken heeft. Misschien iets minder van zeggen dan Maria maar minstens even wijs en rijk aan kennis.

Aan stoppen denken ze geen van beiden nog lang niet. Hun leeftijd? Daar spreken we maar niet over. Ze zijn jong van hart en dat is genoeg.

Maria Gommeren

Erfgoeddag 22 april. 13.30 tot 17.00 uur

De erfgoeddag 2007 staat in het teken van 'waarden', een zeer ruim begrip. In het Karrenmuseum Essen staan we stil bij de waarde van kar en koets en hoe dit, zoals nu nog steeds het geval is met de auto, de status van de mens zichtbaar maakte, vanaf de geboorte tot aan de dood.

Op de erfgoeddag opent ook het tweede deel van de tentoonstellingen rond het fotoarchief van de Essense fotograaf Frans Bernaards. Daaruit wor-

den dit jaar, aangevuld met beeldmateriaal uit andere collecties, de foto's gekozen van beelden uit Essen waarop voertuigen zijn te zien. Een must voor iedereen die geïnteresseerd is in het verleden van Essen.

De erfgoeddag is gratis, ook de fototentoonstelling. Op de andere dagen wordt voor het bezichtigen van deze tentoonstelling •1 inkom gevraagd. De foto's zijn te bezichtigen tot eind mei in het koetshuis van het Karrenmuseum.

Fototentoonstelling: "Vervoer in Essen"

Van 22 april tot 27 mei

Op zaterdag en zondag, voor groepen ook op andere dagen, op aanvraag

Van 13.30 uur tot 17.00 uur

Koetshuis - Karrenmuseum vzw Essen

Inkom: •1, tot 12 jaar gratis

Het karrenmuseum dankt zijn sponsors die de werking van het museum mogelijk maken

Bedtime
BIP
KBC (regionaal)

Kiekenhoeve
Meubelen Theuns
Queenz

SG Private Banking
Stevens Keukens
WKG Groep

VVV nieuws

Vrijdag de 13^e

Voor de 6^e keer wordt door VVV De Tasberg weer zo'n avond georganiseerd, deels in het kader van deze bijzondere datum waar nog steeds veel bijgeloof aan vastzit, deels om onze eigen omgeving en geschiedenis beter te leren kennen op een niet te zware manier.

Dit keer gaat het door op vrijdag 13 april 2007 met een korte wandeling in het domein Hemelrijk. Bijeenkomst op de parking van VVV/Karrenmuseum/Kiekenhoeve om 19.30u en vertrek om 19.45 stipt. De bijdrage is 5 • per persoon en 3 • voor kinderen onder de 12 jaar. Hiervoor krijg je een wandeling met verhalen, live muziek en na afloop in de Kiekenhoeve een aangepast natje en droogje, en nog meer muziek.

Het thema van deze avond is onze voorouders, de Kelten. Waren het wel onze voorouders? Zijn we zelf misschien nog achtergebleven nazaten? Waren ze ooit hier in onze streek? Wat lieten ze achter aan taal? Gebruiken? Hoe leefden ze? Hoe feesten ze? En waren de druïden echt of waren het mythologische figuren?

Misschien hebt u op al deze vragen na afloop een antwoord, misschien ook niet.

Wie wil meewandelen kan dit na inschrijving en betaling bij VVV De Tasberg. Tel: 03/6771991. Tot dan.

Maria Gommeren

“Stappen in het verleden”

Winterwandelingen 2007:

15 april: Nispen 850/1050 jaar

Vertrek aan de kerk van Nispen.

Info via VVV Essen.

Oproep 1

Mensen die in het bezit zijn van “De Gazet van Esschen” (uit de jaren 1930) mogen dit laten weten aan de Kon. Heemkundige Kring Essen.

Tel. 03 667 73 90

Oproep 2

Dit jaar bestaat het gemeentehuis van Kapellen juist 100 jaar. Heemkring Hogescote heeft de bedoeling om een tentoonstelling in te richten met trouwfoto's genomen in dit gemeentehuis.

Bent u inderdaad in Kapellen gehuwd of kent u iemand die daar gehuwd is, laat het ons dan weten.

Wij maken een zwart-wit kopie van de foto en wij bezorgen de originele foto terug aan de eigenaar.

Wij danken u bij voorbaat voor uw medewerking.

Roger Balbaert
Voorzitter Hogescote
Dorpsstraat 59 bus 7
2950 Kapellen
tel. 03 664 57 22

”Drukwerk aan verlaagd tarief”

Verantwoordelijke uitgever: Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw
Heemhuis
Moerkantsebaan 48
2910 Essen

Afgiftekantoor: 2910 Essen 1

'T SPYCKERTJE
Driemaandelijks tijdschrift van de
Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw

2ste trimester 2007

22ste jaargang n°2

BESTEMMELING:

Indien onbesteld gaarne terugzenden aan: Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw
Moerkantsebaan 48
2910 Essen
Tel. 03/667.73.90 - Fax 03/677.11.42
e-mail: heemhuis@skynet.be